

Sport & Affärer

Sveriges främsta idrottskommuner 2023/24

Med Sport & Affärers Årssummering på sidorna 10-11

Närheten till IP formar våra liv

Idén till kommunrankingen bottnar egentligen i min egen positiva erfarenhet av närheten till en idrottsplats. En underbar mötesplats för människor i olika åldrar och med olika bakgrund men med det gemensamt att de älskar att röra på sig och kanske får mötas i spännande spontana matcher i hockey och bandy på vintern och fotboll och friidrott under sommarhalvåret.

Jag hade turen att växa upp i ett bostadsområde med en absolut närhet till IP. Under uppväxten bodde jag i princip på IP och hit förlades även skolgympan om vi inte körde i gymnastiksalen. Idrottsplatsen fungerade även som uppdragning till det lokala laget och den mer organiserade idrotten då seriematcher spelades här och som följdes intensivt av många av oss unga.

I den vackra skogen som omgav IP slingrade sig elljusspåret och snuddade vid en sträckning Ulriksdals slottspark. I elljusspåret kunde vi löpträna och åka längd om vintern. Det låg öppet för oss året runt. Kom man hem för middag efter en evighetsmatch på stora IP på söndagen kunde man därefter avsluta kvällen på näridrottsplatsen för några slagskott, kanske med Chrille, som också bodde på Järvstigen (om man hade klarat av läxorna). Tittade man snett uppåt vattentornet från näridrottsplatsen sett, forsade glada människor ner över snön i slalombacken, i strålkastarsken. På våren blev hockeymålen utbytta mot fotbollsmål som ställdes fram och värdades av en snäll vaktmästare på lekplatsen.

Landstället nära sjön Sillen i Sörmland, präglades av vacker natur. Naturen är kanske den viktigaste multiarenan. Men här fanns ingen idrottsplats. Vi barn på trakten beslöt oss då för att fråga bonden Curt om han kunde avvara en åkerlapp för en idrottsplats som vi själva kunde anlägga och vårda. Vi jublade när han först plöjde, sedan harvade och därefter sådde nytt gräs på ytan som låg i en skogsglänta nära landsvägen. Till saken hör att hans son Thomas var en lovande fotbollsmålvakt och idrottare och lika positiv som vi andra för projektet.

Snart anlade vi en fotbollsplan på ena ledden. Till den snickrade vi målbåror och skaffade nät. Den andra ledden utgjorde kastramp för spjut och diskus. Vi kastade först egentäljda spjut och hivade iväg mindre hjul innan vi skramlade ihop till juniorspjut, diskus och måttband. Gräsklippningsansvaret delades rättvist mellan familjerna. Om vintrarna var vi lika aktiva, först på kärret när det frös innan vi bar ner våra egentillverkade hockeymål till sjön när isen där bar.

Det här gav oss barn en stolthet och en gemenskap som vi bar med oss in i vuxenåldern. Vi hade byggt upp något tillsammans. Men alla bor inte i en miljö där det finns närhet till en idrottsplats och bor du inte på landsbygden och kan ta egna beslut så är du i händerna på politikerna.

Idag är det extra viktigt att hitta alternativ till den skärmtid som bara tycks öka.

Det är bakgrunden till att jag startade kommunrankingen som bärs upp av ett antal kriterier där utbud och närhet till anläggningar väger mycket tungt.

Jag kontaktade Peter Rohmée som på ett mycket professionellt sätt skötte själva analysarbetet från starten 2007. Det kändes som att han levde med analysen året runt. Han brann för den. Därför var det ett hårt slag när han gick bort år 2020. Tack för allt jobb du lade ner Peter!

Det bakslaget följdes av pandemin som slog hårt mot all idrott. När vi nu återupplivar rankingen görs det tillsammans med en jury och analysen sker med utgångspunkt ifrån de underlag som kommunerna skickar in till oss. Vi vill verkligen tacka för det gedigna material som vi fått in under hösten vilket visar på ett stort engagemang och intresse för att vi fortsätter med listorna. I denna utgåva publicerar vi även resultatet av vår Årssummering.

Kommande säsong planeras vi att aktivera vårt årliga seminarium Professionell idrott och i samband med det göra ett tryckt nummer av Sport & Affärer i riks-upplagan av Dagens industri.

Stort grattis alla vinnare!
Vi syns på arenan.

Gustaf Berencreutz
Chefredaktör

Sport & Affärers kommunrankning är tillbaka

År 2007, för 17 år sedan, genomfördes den första analysen av Sveriges främsta idrottskommuner. Under den tidsperioden har en omfattande utveckling genomförts av många kommuner i Sverige vad gäller idrottens betydelse som verktyg för kommunal och regional utveckling, för att stärka folkhälsoarbetet och för att underlätta integration. Fler kommuner sätter idag upp mätbara mål för dessa verksamheter, oftast manifesterade i ett politiskt styrdokument (Idrottspolitiskt program eller plan) där kommunens viljeinriktning och ambitioner fastställs ur ett bredd-, elit- och evenemangsperspektiv.

Liksom tidigare år fokuserar huvudlistan på ett 20-tal olika kriterier. Särskild vikt lagts vid hur kommunerna säkerställer ytor för idrotts- och motionsanläggningar för invånarna inte

minst när nya stadsdelar planeras och byggs och på arenor för elitidrott då framgångar skapar lokal stolthet och attraktion. Ett annat fokus har varit kommunernas jämställdhetsarbete inom idrottsområdet. Vi har även fokuserat på hur kommunerna arbetar för att öka den fysiska aktiviteten för skolungdomar och på hur större internationella och nationella evenemang används strategiskt för regional utveckling och positiva upplevelser för kommuninvånarna.

En huvudlista på Sveriges främsta idrottskommuner presenterar de sex bästa kommunerna i ett sammantaget bredd-, elit- och evenemangsperspektiv. Men också inkluderande resultatet av fem olika externa analyser: företagsklimat (Svenskt Näringsliv), ranking som friluftskommun

(Naturvårdsverket)- och cykelkommun (Cykelfrämjandet), attraktivitet som boendeort (tidningen Fokus) samt nivån på kommunens ohälsotal (SCB). I tillägg till huvudlistan presenteras också Sveriges tre främsta breddidrottskommuner, elitidrottskommuner (med hänsyn tagen till befolkningstalet), evenemangskommuner och av Sveriges främsta jämställdhetskommuner inom idrottsområdet.

Analysen gjordes på ett mycket professionellt sätt alla år, till och med år 2019, av Peter Rohmée som tragiskt gick bort under 2020. Sedan kom pandemin. När vår ranking nu återuppstår sköts analysarbetet istället av en nybildad jury som väger de underlag som kommunerna skickat in utifrån våra kriterier.

Sveriges främsta idrottskommuner 2023/24

1. Uppsala

Genom samhällsplanering vill Uppsala kommun göra idrott och fysisk aktivitet till en naturlig del av invånarnas liv där idrott skall vara för alla oavsett ålder och funktion. För att uppnå visionen utgår kommunen från ett idrotts- och fritidspolitiskt program som tar ett helhetsperspektiv på Uppsalabornas fria tid. Vad gäller elitidrotten syftar "Program för elitidrott i Uppsala" till att tydliggöra inriktningen för Uppsala kommuns arbete riktat mot elitidrott. Uppsala kommun har utvecklat ett nära samarbete med elitidrotten genom partnerskapsprogrammet "Elitidrott Uppsala". Har ett av Sveriges största idrottsgymnasier. Stark jämställdhetskommun. Mycket bra utbud av arenor, idrottsanläggningar samt aktivitetsytor för spontanidrott. Stark elitidrott med många individuella framgångar. Har ökat antalet idrottsevenemang på nationell nivå. Mycket stark cykelstad.

2. Stockholm

Har ett stadsövergripande idrottspolitiskt program som pekar ut riktningen för stadens arbete med ökad fysisk aktivitet. Programmet har folkhälsoperspektiv och tar ett brett grepp om fysisk aktivitet, inkluderande idrott, friluftsliv och vardagsmotion. Jämställdhets- och jämlikhetsperspektiven är framträdande. Programmet har särskilt fokus på tonår flickor och ungdomar med låg socioekonomisk status, samt personer med funktionsnedsättning från 7 år. Dessutom finns en strategi för idrottsanläggningar, strategi för ett mer jämställt nyttjande av spontanidrottsytor och evenemangsprogram. Evenemangsstad av hög internationell klass med en professionell organisation som tar hem viktiga evenemang till huvudstaden och sätter Stockholm och Sverige på kartan. Stark elitidrott. Stark arenastatus för elitidrott där Avicii Arena just nu moderniseras. Brist på anläggningar för bredden. Idrottsrelaterad forskning bedrivs inom GIH, Handelshögskolan och KTH. Karolinska institutet och staden har ett samarbetsavtal som omfattar områdena jämlik hälsa, hälsosamt åldrande och en aktiv livsstil.

Karolin Lundström (Ordförande Idrotts- och fritidsnämnden), Peder Granath (Uppsala kommun arenor och fastigheter AB), Erik Pelling (kommunstyrelsens ordförande) och Magnus Jansson (Idrottschef & bitr förvaltningsdirektör), Uppsala kommun.

3. Umeå

Är framgångsrik inom idrottsrelaterad utbildning och forskning. Har ett nära samarbete med Idrottshögskolan vid Umeå universitet som sedan hösten 2015 är Sveriges första Riksidrottsuniversitet. Idrottshögskolan har det bredaste utbildningsutbudet och flest studenter inom idrottsområdet (ca 800) i Sverige och ett nätverk med idrottsforskare (drygt 60 st) som finns inom Umeå universitet. Inom ramen för uppdraget ingår även att samordna Ca 220 elitidrottsstudenter inom konceptet "Dubbla karriärer". Dessa studenter inom 50 olika utbildningsprogram och representerar 35 olika specialidrottsförbund. Forskningen bedrivs inom ett tiotal olika institutioner inom samtliga fakulteter, främst inom ämnena idrottspedagogik, idrottspsykologi och idrottsmedicin. Prioriterar en jämställd idrott. IKSU (Idrottsklubben Studenterna i Umeå), med nästan 20 000 medlemmar, driver norra Europas största träningsanläggning, IKSU Sport, med ca 2800 besökare i snitt per dag. Stark elitidrottskommun med ett stort antal elitklubbar och individuellt framgångsrika idrottsmän- och kvinnor. Visit Umeå jobbar strategiskt för att vinna hem evenemang. Tagit över Rally Sweden (VM) efter Karlstad och är en av få kommuner som stått värd för både SM-veckan Sommar- och Vinter. Är även värd för Beach Volley-events och Umeå Wrestling Battle.

Mäter kontinuerligt den ekonomiska effekten av de evenemang som får någon form av stöd via den kommunala evenemangsbudgeten genom verktyget Event Impact Calculator. Mycket attraktiv boendeort (2a, 2023 i Fokus analys).

4. Linköping

Sveriges främsta jämställdhetskommun utformat i Sveriges kanske bästa idrottspolitiska program "Aktiv hela livet". Programmet ligger till grund för jämställda bidragsformer, långsiktig anläggningsstrategi och kompletteras med en handlingsplan och en utvecklingsplan för anläggningar och aktivitetsmiljöer. Stor satsning på att öka skolungdomars fysiska aktivitet, både under och efter skoltid. Under 2023 har det idrottspolitiska programmet uppdaterats med tydligare koppling till barnkonventionen och Agenda 2023, vilket främjar en mer jämställd och inkluderande idrott för barn och ungdomar. Har under flera år genomfört särskilda satsningar på tjej- och damfotboll. Bra och "jämställd" arenastatus genom bland andra SAAB-arena (LHC:s hemmaborg) och Bilbörsen Arena (LFC:s dito). Stark och bred elitidrott. Omfattande idrottsforskning bedrivs vid Linköpings universitet. Har sedan hösten 2023 ett idrottsgymnasium. Linköping är en bra cykelstad (plats 5 bland större kommuner).

5. Östersund

En del av kommunens uttalade idrottspolitiska inriktning är att lägga extra fokus på att främja spontanaktivitetsytor och grönytor för friluftsliv och rekreation. Bedriver mycket stark idrottsforskning av internationell klass inom elitverksamhet, turism och äldremotion. Världsledande forskning med inriktningen vinteridrott. Är en väletablerad arrangörsort och arrangerar ett flertal större evenemang på internationell nivå och en stor bredd av mindre lokala evenemang året runt. Mittuniversitetets ETOUR som är Sveriges ledande turismforskningscentrum mäter i nära samverkan med arrangörer effekterna av evenemang. Stort utbud av anläggningar. Har en stark tradition av elitidrott och idrottsevenemang och de senaste åren har skidskytte, längdskidåkning, ishockey, basket och fotboll framgångsrikt bedrivit elitverksamhet med utgångspunkt i Östersund. Framgångsrika individuella elitidrottare. Stark cykelstad – gick från 20e till 6e plats 2023.

6. Karlstad

För att nå Karlstads kommuns övergripande mål har det politiskt beslutade styrdokumentet "Plan för idrott" tagits fram. Planen vägleder, genom en tydlig viljeriktning, kultur- och fritidsförvaltningen i arbetet med att skapa bästa tänkbara förutsättningar för kommunens föreningsliv, motionärer och publik vid idrottsevenemang. Verkar aktivt för att öka nyttjandegraden av alla idrottsanläggningar. Har fastställt ambitioner om kommuninvånarnas avstånd till idrottshallar och spontanaktivitetsytor. Generellt bra tillgång till det ökande utbudet av idrottsanläggningar. Stark arenastatus med det senaste tillskottet Sola Arena på Solstadens Sportcenter. 1,2 miljarder har investerats i anläggningar sedan 2017. Arbetar med "idrottskolor" där ungdomar efter skoltid erbjuds att prova på olika idrotter utan kostnad. Starkt stöd till elitidrotten. Bra cykelstad (Topp 5 i Sverige, Cykelfrämjandet), attraktiv boendeort (Topp 5 i Sverige enl Fokus) och en stark friluftskommun (Topp 10 enl. Naturvårdsverket).

Sport & Affärer Sveriges främsta idrottskommuner 2023

KRITERIER SVERIGES FRÄMSTA IDROTTSKOMMUN

- De styrdokument (idrottspolitiska program) som sammanfattar kommunernas ambitioner inom folkhälsa, bredd- och motionsidrott, elitidrott och idrottsevenemang.
- Tillgång till arenor för inom- och utomhus-evenemang.
- Infrastruktur; kommunikationsläge och tillgång till hotell och restauranger inom besöksnäringen.
- Genomförande av idrottsforskning som skapar nationell och internationell varumärkesförstärkning och attraktionskraft.
- Kommunens satsningar på ungdoms och motionsidrott, inkluderande jämställd idrott och stärkt integration.
- Kommunalt stöd till ungdomsidrotten vad gäller aktivitets- och anläggningsstöd.
- Tillgång till tränings- och tävlingsanläggningar.
- Planprocesser som säkerställer tillgången till spontanaktivitetsytor i stadsmiljön.
- Särskilda satsningar på idrotten i skolorna.
- Tillgång till friluftaktiviteter för motions- och handikappidrott och särskilda satsningar på cykeltrafik.
- Det lokala näringslivets samarbete med idrotten.
- Andra analyser som vi tar hänsyn till i huvudpriset
 - Svenskt Näringslivs analys av kommunernas företagsklimat.
 - Naturvårdsverkets analys av Sveriges främsta friluftskommuner.
 - Cykelfrämjandets analys Kommunvelometern.
 - Tidningen Fokus analys om var det är bäst att bo och leva.
 - Försäkringskassans och SCB:s analys av kommunernas ohälsotal.

FOTO: KARLSTADS KOMMUN

Sveriges främsta breddidrottskommuner

1. Karlstad

Arbetar aktivt för att öka nyttjandegraden av alla idrottsanläggningar. Fastställda ambitioner om kommuninvånarnas avstånd till idrottshallar och spontanaktivitetsytor. Generellt bra närhet till det ökande utbudet av idrottsytor och hallar. I planprocessen anger kommunen att det skall vara cykelavstånd till samtliga idrottsanläggningar. Har inrättat ett folkhälsostöd som kan sökas av alla föreningar för att främja och stimulera till rörelse för Karlstadsborna. Ett spontanidrottsstöd vänder sig både till medborgare och föreningar för att erbjuda hjälp med material för att stimulera till lek och rörelse i närområdet. Arbetar framgångsrikt med "idrottsskolor" där ungdomar efter skoltid erbjuds att prova på olika idrotter utan kostnad. Bra cykelstad (Topp 5 i Sverige, Cykelfrämjandet) och en stark friluftskommun (Topp 10 enl. Naturvårdsverket).

Robert Halvarsson (Kultur- och fritidsnämndens ordförande), Karlstads kommun.

aktiviteter i syfte att förbättra integration och folkhälsa. Samverkar med idrottsföreningar i Araby och erbjuder kostnadsfria aktiviteter på Araby park arena. Ett exempel där näringslivet samarbetar med breddidrotten kring social hållbarhet och integration är Ateas samarbete med IFK Växjö kring miniorlandslaget i friidrott. Miniorlandslaget inkluderar barn i stadsdelen Araby och har blivit en succé med många deltagare. Föräldrar erbjuds utbildning inom träning och ledarskap och barnen erbjuds möjlighet att fortsätta i den ordinarie verksamheten kostnadsfritt. Ett annat exempel är Öster i Samhället, som med hjälp av kommunen och samverkanspartners driver Nattpottboll med ett deltagarsnitt på 250-300 ungdomar varje vecka. Ett 60 tal ledare har engagerats och mentorsprogram upprättats i samarbete med näringslivet. Har under

2. Växjö

Verkar för att sänka trösklarna för aktivitet samt att stärka föreningslivet vilket resulterat i ett tillskott till idrottsföreningar på ca 2,8 miljoner kr, främst kopplat till lokaler och anläggningar. Under en 6-årsperiod har satsning gjorts för att förbättra ridsportens förutsättningar, med 7 miljoner extra i stöd. Under de senaste två åren har 4 föreningar, erhållit ett stöd på ca 4 miljoner inom ramen för idéburna offentliga partnerskap för öppna fritids- och idrotts-

en längre tid arbetat och utvecklat konceptet "säker och trygg förening" vilket bidrar till utveckling och kvalitetssäkring av föreningsverksamheten för barn och ungdomar. Skolor har också samarbetat med RF-SISU kring rörelsesatsning i skolan. Kommunen bedriver även prova på verksamhet för barn – och ungdomar #why not try it, i samverkan med RF-SISU och idrottsföreningar.

3. Lund

I det nya idrottsprogram som Lunds kommun tagit fram lyder rubriken: "I Lunds kommuns idrottsliv ska eliten vara bäst tack vare bredden." Man betonar här att det är breddidrotten som skapar framgångsrika elitmiljöer samtidigt som elitidrotten ger tillbaka inspiration och kompetens till bredden.

Sport & Affärer
Sveriges främsta idrottskommuner 2023

KRITERIER BREDDPRISET, HUVUDINRIKTNING

- Kommunens satsningar på ungdoms- och motionsidrott, inkluderande jämställd idrott och starkt integration.
- Kommunalt stöd till ungdomsidrotten vad gäller aktivitets- och anläggningsstöd.
- Tillgång till idrottsanläggningar för organiserad idrott och spontanidrott.
- Särskilda satsningar på idrotten i skolorna.
- Tillgång till friluftaktiviteter för motions- och handikappidrott och särskilda satsningar på cykeltrafik.
- Det lokala näringslivets samarbete med breddidrotten.

Till skillnad från den nationella trenden för LOK-stödet har antalet deltagartillfällen per invånare i Lund legat konstant under de senaste 10-15 åren. LOK-stödet kompletteras med extra stöd till föreningar som driver egna lokaler. Stöder också två av Sveriges största idrottsevenemang för ungdomar – Lundaspelen i handboll och basketboll. Under 2023 skapades det nya initiativet – Heja Lund! – i vilket näringsliv, universitet och kommun samverkar bl.a. genom ekonomiskt stöd till idrottsarrangemang. Satsar på att i samverkan med föreningslivet inkludera alla i idrottslivet, till exempel vägledning av nyanlända, prova-på under skollov, föräldraträning, kostnadsfria sommarläger och Senior Sport School. En särskild satsning har även gjorts för att etablera skolidrottsföreningar vid grundskolorna i Lund. Stark cykelstad (Topp 5 i Cykelfrämjandets ranking) och friluftskommun (Topp 10 i Naturvårdsverkets ranking).

Sveriges främsta elitidrottskommuner

1. Östersund

Östersunds kommun har en stark tradition av elitidrott och de senaste åren har skidskytte, längdskidåkning, ishockey, basket och fotboll framgångsrikt bedrivit elitverksamhet med utgångspunkt i Östersund. Bedriver världsledande forskning inom vinteridrott genom Nationellt vintersportcentrum, ett olympiskt testcentrum för svensk vinteridrott och Sports Tech Research Centre, som forskar kring

Effie Kourlos (kommunråd och kommunstyrelsens 1:e vice ordförande) och Anna-Carin Svedén (förvaltningschef Kultur- och fritidsförvaltningen), Östersunds kommun.

sportteknologi, idrott och friluftsliv. Har premiumanläggningar för tävling och träning inom idrott på internationell elitnivå. Näringslivet i Östersunds kommun stöttar elitidrotten med avtal i mångmiljonklassen. Mittuniversitetet erbjuder landslagsåre möjligheten att kombinera elitidrott med universitetsstudier. Ett viktigt nav för svensk skidelit. Exempel framgångar på snö mellan 221115-231115: Längd: 5 VM-guld och 15 VC-segrar. Längd Parasport: 2 guld och 5 VC-segrar. Skidskytte: 3 VM-guld. Skidskytte parasport: 2 VM-guld. Skiclassic: 2 guld. Vasaloppet: 1 guld. Tjejasan: 1 guld.

2. Uppsala

Uppsala kommuns arbete med elitidrott har fyra målområden: moderna elitföreningar, inkluderande elitverksamhet, jämställd elitidrott och livslångt idrottande. Uppsalas "Program för elitidrott i Uppsala" syftar till att tydliggöra inriktningen för kommunens arbete riktat mot elitidrott. Uppsala kommun har utvecklat ett nära och framgångsrikt samarbete med elitidrotten genom partnerskapspro-

grammet "Elitidrott Uppsala". Mycket bra anläggnings- och arenastatus ger många framgångar för individuella elitidrottare. Uppsala IF:s Armand Duplantis är världens främste friidrottare. Storvreta tog SM-guld i innebandy.

3. Mora

Mycket stark elitidrottskommun i relation till sin storlek (20 647 invånare). Mora IK spelar i hockeyallsvenskan, KAIS damer i SSL och BK Karma i bowlingallsvenskan. 15 SM-guld,

4 EM-guld, ett VM-guld under 2023. Ida Dahl, IFK Mora – Guld i totala cupen, Visma Ski ClassicFöreningar med verksamhet på elitnivå kan teckna marknadsföringsavtal med kommunen utifrån beslutade riktlinjer samtidigt som många lokala företag stöttar föreningar som bedriver elitidrott genom sponsring och samarbeten. Kommunen subventionerar anläggningar vilket blir en förmån även för elitidrotten. Stark närhet gäller träningsanläggningar för olika idrotter. År 2023 byggde kommunen en ny ishall vilken ger Mora IK bättre förutsättningar att utveckla sin barn- och ungdomsverksamhet för både tjejer och killar.

Sport & Affärer
Sveriges främsta idrottskommuner 2023

KRITERIER ELITIDROTTSPRISET, HUVUDINRIKTNING

För denna lista analyseras kommunernas elitframgångar under det senaste året, både för elitlag och enskilda idrottspersoner.

- Nationella och internationella elitidrottsframgångar i relation till folkmängden.
- Kommunalt stöd till elitidrotten.
- Näringslivets samarbete och stöd till elitidrotten. • Utbildning och forskning som gynnar elitidrotten i kommunen
- Kommunens arenastatus

Sveriges främsta evenemangskommuner

1. Mora

Mer än hundra år av erfarenhet har satt Mora på kartan som en evenemangsstad i världsklass. Genomför, tillsammans med två andra kommuner, 21 tävlingar/motionslopp varje år inom Vasaloppskonceptet; vinterveckan 11 och sommarveckan 10 evenemang i längdskidåkning, cykel och löpning. Har över 100.000 deltagare. De senaste mätningarna visar att Vinterveckan 2019 genererade runt 229 miljoner kronor i turism-ekonomisk omsättning varav cirka 221 miljoner hamnade i Vasaloppskommunerna. Sommarveckan 2022 genererade omkring 113 miljoner kronor. Turistsättningen för de som varit på träningsläger tillkommer. Bidrar till bättre folkhälsa och är en viktig motor för regional utveckling. Arrangerar även idrottsevenemang i bl.a. skicross, skoter och brottnig.

2. Stockholm

Evenemangsorganisationen arbetar utifrån styrdokumentet "Program för evenemang" som utvecklats mot att arbeta mer stadsövergripande och samlat mellan stadens olika bolag och förvaltningar. Synen på evenemang har ändrats och stadens långsiktiga Vision 2040 har fått ett tillägg i linje

Anna Hed (Kommun råd och kommunstyrelsens ordförande), Mora kommun.

med detta då det nu står: "Evenemangen är till nytta och nöje för stockholmarna, besökare och näringslivet samt används som verktyg för att utveckla stadens kärnverksamheter." Evenemangsstrategin kopplas till turismutvecklingen. Fokuserar på evenemang som stärker varumärket Stockholm med internationell mediebevaktning men också på evenemang som ökar folkhälsan. Anläggningar av världsklass. Mäter kontinuerligt samhällseffekterna. Fokuserar på stora internationella årligt återkommande evenemang inom en rad sporter, på motionslopp och på att vinna hem större internationella mästerskap som Handbolls-VM 2023. Ett mästerskap som blev en succé med slagna publikrekord. Snart får stockholmarna och turister också njuta av VM i ishockey 2025 och Dam-VM i Fotboll 2027.

3. Östersund

Väletablerad arrangörsort som arrangerar ett flertal större evenemang på nationell och internationell nivå och en stor bredd av mindre lokala evenemang året runt. Kommunens evenemangsstatus möjliggörs av förmåga att anlägga. Tyngden ligger inom vinteridrott. Mittuniversitetets ETOUR är Sveriges ledande turismforskningscentrum som i nära samverkan med arrangörer mäter

effekter av evenemang samt hur evenemang kan göras mer hållbara. Här utvecklar och kommunicerar forskarna vetenskaplig kunskap om turism och resande – med hållbar destinationsutveckling i fokus. Ambitionen är att erbjuda ett brett utbud av evenemang med tyngd på utomhusarrangemang där fjällvärlden visualiseras. Samarbetar med parasporten för att driva tillgänglighetsfrågor. Vill genom evenemang framhäva att man är en samisk förvaltningskommun. Exempel på evenemang som genomförts det gångna året: Curling-EM, U18-VM i ishockey för flickor, Para-VM i skidor och skidskytte, Världscup i skidskytte, MTB O-ringen, Deltävling SM i Enduro. I november-december 2023 arrangerades världscup i skidskytte följt av världscup i längdskidor. Fotbollsturneringen Storsjöcupen lockar varje år ca 400 lag och besökare från olika delar av världen.

KRITERIER EVENEMANGSPRISET, HUVUDINRIKTNING

På denna lista bedöms kommunernas viljeinriktning och ambition att arrangera och utveckla större internationella och nationella idrottsvenemang (evenemangsstrategi), de resurser som kommunen avsatt för genomförandet av strategin, om kommunerna fastställt mätbara mål för olika typer av evenemang, hur kontinuerligt som evenemangen utvärderas utifrån olika samhällseffekter samt vilken typ och nivå på evenemangen som kommunen genomför och planerar.

Sveriges främsta jämställdhetskommuner

1. Linköping

I kommunens idrottspolitiska program "Aktiv hela livet" har jämställdhet en central plats. Särskilda ekonomiska stöd ska utveckla tjejidrotten. Har många aktiva tjejidrottsföreningar. Anpassar träningsanläggningarna jämställt. Har lyckats skapa jämställd användning av spontanaktivitetsytor samt främjandet av anläggningar för trygga egenorganiserade aktiviteter. Stora elitframgångar inom damidrotten. Genomför omfattande utbildningsinsatser. De kommunala bolagen ska sponsra jämställt.

Andreas Hagström (Idrottsutvecklingschef), Linköpings kommun.

2. Umeå

Stark central jämställdhetsstrategi. Har sedan länge en jämställd fördelning av träningsstider. De kommunala bolagen skall sponsra enligt principen 50/50. Tydliga ställningstaganden för jämställda förhållanden följs upp av en jämställdhetsdeklaration. Resultatet är ett jämställt utnyttjande av LOK-stöd. Stark elitverksamhet inom tjejidrotten med nationella och internationella framgångar. Genomför omfattande utbildningsinsatser inom jämställdhet och andra normgivande områden.

genomförs av tjejer. Detta är också en av framgångsfaktorerna när det gäller elitidrottandet på damsidan, där Lund har fyra lag i högsta serien, vilket enbart överträffas av Stockholm och Göteborg. Kvinnliga ledare lyfts fram som en framgångsfaktor när det gäller att få fler flickor att idrotta. Arbetar för att så länge som möjligt undvika toppning och selektion. Kommunen har inlett arbetet med en jämställdhets- och jämlikhetsanalys av kommunens investeringar i- och underhåll av, fysisk miljö och infrastruktur. Arbetar för en rättvis och transparent fördelning av träningsstider på de kommunala anläggningarna. Tillsammans RF-SISU Skåne och Kvinnojouren arrangeras regelbundet temakvällar för en inkluderande idrott. Jämställdhet är en grundpelare i den värdegrund som gäller för alla idrottsföreningar som får bidrag av Lunds kommun.

3. Lund

Har en hög andel deltagartillfällen (44%) per invånare i åldersgruppen 7-20 år som

KRITERIER JÄMSTÄLLDHETSPRISET, HUVUDINRIKTNING

Analysen av denna lista fokuserar på kommunernas arbete med jämställdhet och inkluderande inom idrotten. Jurygruppen analyserar fördelningen av träningsstider mellan kvinnlig och manlig idrott, hur de ekonomiska stödssystemen är utformade (också för egenorganiserade aktiviteter), hur kommunerna anpassar sina anläggningar, hur genusfördelningen ser ut både inom föreningarna och för idrottsaktiviteterna samt hur framgångsrik damelit kommunen har.

Fotnot: Jury analyserar endast inskickade underlag. Bland kommuner som inte skickat in underlag märks Göteborg och Malmö.

Jury för Sport & Affärers kommunranking

Staffan Movin

Staffan innehar ett flertal förtroendeuppdrag inom idrotten. Han är ordförande för såväl branschorganisationen Svenska Motionslopp och idrottsevenemang som för En Svensk Klassiker. Dessutom är han ordförande i idrottens Advisory Board till Center for Sport and Business vid Handelshögskolan i Stockholm. Under lång tid har Staffan varit delaktig i flertalet projekt kopplat till folkhälsa, hållbara evenemang och evenemangseffekter. Till vardags är Staffan vd för Stiftelsen Marknadstekniskt Centrum.

Stina Algotson

Stina är vd för Besöksnäringens forsknings- och utvecklingsfond, BFUF. BFUF är svensk besöksnäringens eget verktyg för forsknings och innovation. BFUF har under lång tid samarbetat med idrottsrörelsen och evenemangsnärings, forskare och destinationer för kunskapsutvecklingsinsatser, bland annat kopplat till hållbara evenemang, deltagarevenemang, evenemang i siffror (statistik) samt legacy av evenemang.

Gustaf Berencruetz

Gustaf är chefredaktör och ägare av tidningen Sport & Affärer. Arkitekten bakom tidningens kommunranking "Sveriges Främsta Idrottskommuner" som sjösattes år 2007. Brinner för idrottens samhällsvärde.

Toralf Nilsson

Som förtroendevald inom idrotten är Toralf vice ordförande i styrelsen för Riksidrottsförbundet och SISU Idrottsutbildarna. Han är hedersledamot i styrelsen för Europiska Friidrottsförbundet och ledamot av dess Governance & Integrity Commission samt utvärderingspanel för förbundets evenemang. Toralf har sedan mitten av 80-talet varit verksam inom Svenska Friidrottsförbundet såväl som anställd som förtroendevald. Han var generalsekreterare för EM i friidrott i Göteborg 2006. Sedan 2008 arbetar Toralf i Huddinge kommun, för närvarande som teknisk direktör men har tidigare bland annat varit chef för kultur- och fritidsförvaltningen.

Ossian Stiernstrand

Ossian har en lång erfarenhet av turism och besöksnäring, bla hos Bert Karlsson/Skara Sommarland på 1980-talet. Ekonomie Doktor vid Handelshögskolan i Göteborg (Kostnads-Intäktanalys och Samhällsekonomi). Specialist inom strategiska analyser för besöksnäringens destinationsutveckling och innovationsförmåga, speciellt stora evenemang. Verksam hos Göteborg & Co sedan 1993.

Caroline Waldheim

Caroline är hållbarhets- och samhällschef på Svenska Fotbollförbundet och ledamot i styrelsen för Karlbergs BK på Kungsholmen i Stockholm. Hon har tidigare varit politiskt sakkunnig hos idrottsminister Gabriel Wikström, suttit i Korpens förbundsstyrelse och varit ledamot i den statliga kommittén för främjande av ökad fysisk aktivitet. Hon har ett långt och gediget idrotts- och samhällsintresse och har under många år arbetat med idrottspolitik på såväl lokal som nationell nivå.

Under en pris-ceremoni på Gyllene Freden i Stockholm delades priserna för Sport & Affärers Årssummering 2023 ut.

Årets idrottsevenemang **Handbolls-VM 2023 (herr och dam)**

Juryns motivering:

För allra första gången någonsin har ett globalt mästerskap i handboll avgjorts för både damer och herrar under samma år i Sverige. Svenska Handbollförbundet har arbetat med att skapa hållbara och certifierade evenemang och lyckats sprida sporten till nya utövargrupper. Båda mästerskapen har skapat ett stort medialt och publikt intresse. Publikrekordet för handboll slogs i Stockholm för herrar (23.050 åskådare, finaldagen den 19/1) och för damer i Göteborg (10.561 åskådare, Sverige mot Ungern, den 9/12).

På bilden: Krister Bergström (VD Handbolls-VM 2023 Sverige AB).

Årets idrottsarena **Nya Studenternas**

Juryns motivering:

Intresset är större än någonsin för Sirius fotboll vilket till stor del tillskrivs den nya arenan, Nya Studenternas. Arenan som stod klar under pandemin 2020 och invigdes året senare, har snabbt blivit en viktig mötesplats för Uppsalaborna. Publiksnittet slogs återigen den gångna säsongen och landade på över 6.000 åskådare per match med ökande biljettintäkter för klubben. Att läktare är byggda i limträ istället för i betong är hållbart både ekonomiskt och miljömässigt, samtidigt som det skapar en välkomnande atmosfär för publiken.

På bilden: Erik Pelling (kommunstyrelsens ordförande), Karolin Lundström (ordförande Idrotts- och fritidsnämnden), Peder Granath (Uppsala kommun arenor och fastigheter AB) och Magnus Jansson (idrottschef & bitr förvaltningsdirektör), Uppsala kommun.

Årets idrottssponsor **ICA Supermarket Borgholm**

Juryns motivering:

ICA Supermarket Borgholm sägs lägga mer pengar på att stötta föreningslivet än vad alla andra ICA-handlare i hela Kalmar län gör tillsammans. Butiken och dess ägare Richard Teern sponsrar allt från lokala lag på Öland till Hammarby Bandy, IK Oskarshamn, Växjö Lakers och Vetlanda BK. En lokal butik med ett pulserande idrottshjärta som syresätter mer än en hel region.

På bilden: Felix och Richard Teern (ICA Supermarket Borgholm).

Årets samhällsprojekt **Reboot – Football For Jobs**

Juryns motivering:

Reboot Football for Jobs är ett projekt som Svenska Fotbollförbundet kört sedan 2021. Det kombinerar fotbollens kraft med människors behov av att komma ifrån passivitet till sysselsättning, utbildning och jobb. Projektet i allmänhet har lyckats få mycket stora resurser att både inspirera, utbilda och få människor i praktik. Extra stark har utvecklingen varit i Göteborg där Reboot också fått med sig näringslivet och kommunen på ett starkt sätt och inte minst stärkt föreningslivet i områden där idrotten och föreningar inte är lika självklara.

På bilden: Mats Andersson (nationell projektledare Reboot – Football For Jobs, Svenska Fotbollförbundet).

Årets idrottsförening **Hammarby Fotboll Dam**

Juryns motivering:

Hammarby Fotboll Dam vinner allt som går att vinna 2023, med SM-guld och cupguld. Genom hårt arbete och sportsliga framgångar bidrar klubben till att göra svensk damfotboll mer attraktiv och ekonomiskt hållbar. Damlaget hade 2023 ett publiksnitt på 4.043 åskådare, vilket är mer än dubbelt så många som tvåan i ligan.

På bilden: Johan Lager (sportchef Hammarby Fotboll Dam).

Juryn för Sport & Affärers Årssummering 2023

Gustaf Berencreutz, Pierre Eklund, Frans Fransson, Leif Nilsson, Johan Thorén, Isabelle Widmark och Collins Luther Zola

Sveriges främsta idrottskommuner genom åren

Huvudlistan Sveriges främsta idrottskommun (2006-2019)

Antal förstaplaceringar

- 5 - Göteborg (2006, 2007, 2008, 2009 och 2010)
- 3 - Stockholm (2011, 2014 och 2015)
- 2 - Växjö (2013 och 2017)
- 2 - Karlstad (2016 och 2018)
- 1 - Solna (2012)
- 1 - Östersund (2019)

Sveriges främsta Breddidrottskommun (2013-2019)

Antal förstaplaceringar

- 2 - Borås (2013 och 2017)
- 1 - Halmstad (2014)
- 1 - Malmö (2015)
- 1 - Eskilstuna (2016)
- 1 - Jönköping (2018)
- 1 - Linköping (2019)

Sveriges främsta Elitidrottskommun (2013-2019)

Antal förstaplaceringar

- 2 - Mora (2018 och 2019)
- 1 - Södertälje (2013)
- 1 - Malmö (2014)
- 1 - Lidköping (2015)
- 1 - Åre (2016)
- 1 - Östersund (2017)

Sveriges främsta Evenemangskommun (2013-2019)

Antal förstaplaceringar

- 5 - Stockholm (2013, 2016, 2017, 2018 - delar med Göteborg, och 2019)
- 3 - Göteborg (2014, 2015 och 2018 - delar med Stockholm)

Sveriges främsta Jämställdhetskommun (2019)

Antal förstaplaceringar

- 1 - Linköping (2019)